

België - Belgique
P.B. - P.P.
8500 Kortrijk
BC 20258

KONINKLIJKE EN MENS LIEVENDE VERENIGING DER
DRAGERS van ERETEKENS en MEDAILLES van BELGIË
VOOR DADEN VAN MOED, ZELFOPOFFERING EN VAN MENS LIEVENDHEID

ONDER DE HOGE BESCHERMING VAN Z.M. DE KONING
EN HET EREVOORZITTERSCHAP VAN DE H. BURGEMEESTER VAN BRUSSEL

VADERLANDSE VERENIGING
Zonder winstgevend doel
Gesticht te Brussel op 3 december 1865 - Koninklijk Erkend op 2 juli 1883

INFOBLAD KORTRIJK

Afgiftekantoor: KORTRIJK CENTRUM

Verantwoordelijke uitgever:
Rasson Nadia - Steenstraat 103 -
8501 Heule

P 806019
PRS: 3048465

Nummer 101 – 3de kw 2022 (juli-aug-sept)

*Koninklijke en Menslievende
Vereniging der
Dragers van Eretekens en
Medailles van België*

Regionale Kortrijk

KONINKLIJKE EN MENSLIEVENDE VERENIGING DER
DRAGERS van ERETEKENS en MEDAILLES van BELGIË

VOOR DADEN VAN MOED, ZELFOPOFFERING EN VAN MENSLIEVENDHEID

ONDER DE HOGE BESCHERMING VAN Z.M. DE KONING
EN HET EREVOORZITTERSCHAP VAN DE H. BURGEMEESTER VAN BRUSSEL
VADERLANDSE VERENIGING

zonder winstgevend doel

Gesticht te Brussel op 3 december 1865 – Koninklijk Erkend op 2 juli 1883.

Erevoorzitter Provinciale West-Vlaanderen:

Voorzitter Regionale Kortrijk: Nadia RASSON Steenstraat 103 te 8501 HEULE.

☎ & 📠 : 056/35.63.35 – ✉: rasson.n@telenet.be

REGIONAAL BESTUUR KORTRIJK 14-05-2022

VOORZITTER

Mevr. Nadia RASSON (2026)
Steenstraat 103
8501 HEULE
☎ & 📠 : 056 35 63 35
GSM : 0485 12 35 45
E-mail: rasson.n@telenet.be

ONDERVOORZITTER - SECRETARIS

Dhr. Philippe DE CALUWE (2026)
Mellestraat 263
8501 HEULE
☎ : 056 37 11 42
GSM : 0495 32 29 39
E-mail: philippedcaluwe@gmail.com

KANSELIER- VERSLAGGEVER

Dhr. Kurt VERHELLE (2026)
Kapel ter Bede 28
8500 KORTRIJK
GSM : 0486 72 19 86
E-mail: verhelle.polfliet@gmail.com

ASSISTENT KANSELIER

Dhr. Danny BOUCKENOOOGHE (2026)
Molenhof 3
8550 ZWEVEGEM
☎ : 056 35 87 12
GSM : 0497 32 88 14
E-mail: danny.bouckenoooghe1@telenet.be

COMMISSARIS

Mevr. Lutgarde TACK (2026)
Gijzelbrechtegemstraat 29
8570 ANZEGEM
☎ : 056 68 79 14
GSM : 0474 63 75 99
E-mail: lutje.tack@gmail.com

PENNINGMEESTER

Dhr. Ivan VAN DER AUWERA (2026)
Nachtegaalstraat 23
8511 AALBEKE
☎ : 056 40 42 96
GSM : 0486 23 62 57
E-mail: ivan.vanderauwera@skynet.be

VAANDELDRAGER

Dhr. Brecht VAN DER AUWERA
Nachtegaalstraat 23
8511 AALBEKE
☎ : 056 40 42 96
GSM : 0485 41 38 25
E-mail : vanderauwerabrecht@gmail.com

COMMISSARIS / WEBMASTER

Dhr Pieter D'HAENE (2026)
Bozestraat 50
8501 HEULE
GSM : 0477 72 05 04
E-mail : dhaene.pieter@outlook.be

EREKANSELIER

Mevr. Lutgarde TACK

De e-mail adressen kunnen aangepast worden naar naam van persoon @kmvdembkortrijk.be

Koninklijk Paleis

*Aan Mevrouw Nadia RASSON
Voorzitter van de Koninklijke en Menslievende
Vereniging der Draggers van Eretekens en
Medailles van België van de Regionale Kortrijk
Steenstraat, 103
8501 HEULE*

28 april 2022

Mevrouw de Voorzitter,

*Zijne Majesteit de Koning gelast me met de eer u mede te delen dat de
blijken van trouw aan het Vorstenhuis, uitgedrukt in uw boodschap ter gelegenheid van het
het jaarlijks banket van de Koninklijke en Menslievende Vereniging der Draggers van
Eretekens en Medailles van België – Regionale Kortrijk, hem zeer getroffen hebben.*

*Zeer gevoelig voor de betuigde aanhankelijkheid en waardering, dankt de
Vorst u van harte, evenals al diegenen waarvan u de tolk was.*

Met de meeste hoogachting,

*Thierry VANDEVELD, dr. ir.
Generaal
Hoofd van het Militair Huis van de Koning*

Foto's Promotiefest 2022

De foto's van het promotiefest zijn te bekijken op onderstaande link,
<https://galerij.kmvdembkortrijk.be/#collections>

Casper Luyken, Augustus, 1700. Collectie Amsterdam Museum, A 44735)

De oogstmaand Augustus, vernoemd naar de eerste Romeinse keizer

Augustus is op het noordelijke halfrond de maand, waarin de graanoogst binnengehaald wordt.
De maand is genoemd naar de Romeinse keizer Augustus.

Oogstmaand

*Het sterrenbeeld Maagd heerst nu met volle aren.
Het veld wordt nu vri van de aren, waarmee het was bedekt.
En Phyllis denkt bij het snijden, hoe fijn zij geholpen zou zijn,
Als zij zich, net als haar mopshond,
op een korenschoof zou kunnen uitstrekken.*

Volgens dit gedichtje onder de prent van Casper Luyken was vroeger het oogsten van graan met de hand blijkbaar behoorlijk zwaar werk. Geen wonder, als men bedenkt, dat voor het snijden van het koren meestal een sikkel werd gebruikt, het werktuig waarmee de man op deze prent in de arm loopt. Het kon niet anders, of men moest zich altijd diep bukken om de graanhalmen te maaien. Dit in tegenstelling tot het gebruik van de zeis bij het gras maaien, zoals de vorige maandprent van juli laat zien. Bij dat werk kon men rechtop blijven staan, wat veel minder vermoeiend was.

De dames op de achtergrond zijn hard bezig met het verzamelen en bij elkaar binden van de afgemaaide halmen tot schoven.

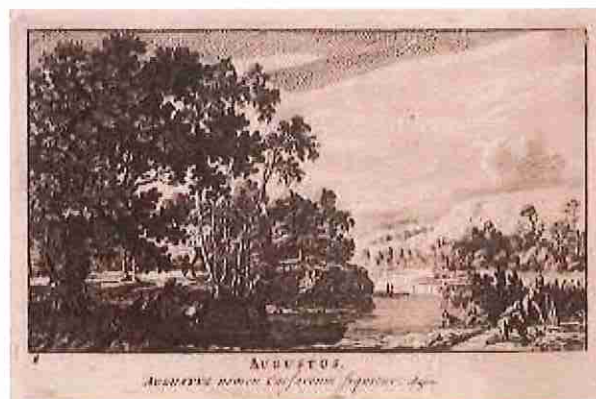
Juli – de wakkere hooimaand

Sextilis wordt Augustus

Volgens de Romeinse kalender, die begon in maart, was augustus de ‘*mensis sextilis*’ (= zesde maand), kortweg ‘*sextilis*’ genoemd. In 46 v.Chr. hervormde Julius Caesar deze kalender. In de naar hem genoemde Juliaanse kalender bestond een jaar nu uit 365 of – eens in de vier jaar – 366 dagen. Het jaar werd verdeeld over 12 maanden, elk bestaande uit afwisselend 30 of 31 dagen. Tevens zou een jaar voortaan beginnen op 1 januari, toentertijd het begin van de winter. In navolging van Julius Caesar hernoemde diens achterneef en opvolger Octavianus, de latere keizer Augustus, de maand sextilis tot augustus. Tevens verlengde hij die maand met één dag naar 31 dagen. Hij zou niet hebben willen onderdoen voor zijn voorganger, wiens maand juli ook 31 dagen telde. Als gevolg hiervan werd het aantal dagen van februari met 1 dag verkort tot 28 of 29 dagen, afhankelijk van al dan niet een schrikkeljaar.

Het onderschrift van de maandprent Augustus van Pieter Schenk verwijst naar de naamsverandering van de maand. Het onderschrift is, evenals dat van Schenks maandprent Julius, ontleend aan de Latijnse dichter Ausonius.

Voor deze maandprent is overigens niet gekozen voor de oogst als kenmerkend beeld van augustus, maar voor de dan vaak heersende zomerhitte. In en aan weerszijden van de rivier zijn mensen verkoeling aan het zoeken in het water.

*Pieter Schenk, Augustus, ets, 1701.
Collectie Amsterdam Museum, A 56577*

Keizer Augustus

Augustus (63 v.Chr.-14 n.Chr.) was de grondlegger en eerste keizer van het Romeinse Keizerrijk. De Romeinse senaat gaf hem, naast de titel Augustus (= verhevene), ook alle macht in handen om de republiek te hervormen. Stapsgewijs vormde hij de Romeinse Republiek om tot een monarchie, waarvan hij vervolgens veertig jaar lang de alleenheerser werd.

In 1863 werd een groot marmeren beeld van Augustus gevonden in de villa van zijn vrouw Livia in Prima Porta. Dat beeld uit de eerste eeuw voor Christus, dat nu bekend staat als Augustus van de Prima Porta, toont Augustus als opperbevelhebber van zijn leger. Het symboliseert waarschijnlijk zijn vele overwinningen. Het beeld bevindt zich tegenwoordig in de Vaticaanse Musea in Rome.

Naar dit beeld van de Romeinse keizer werden al snel na de ontdekking ervan bronzen kopieën uitgebracht. Deze bronzen verkleinde kopie door Chiapparelli is afkomstig uit de collectie van het echtpaar Willet-Holthuysen en is nu te zien in Museum Willet-Holthuysen in Amsterdam.

P. Chiapparelli (gieter), Augustus van de Prima Porta, 1850-1899. Collectie Amsterdam Museum, BA 2405

Augustus en Augsburg

Tijdens hun veroveringsveldtocht over de Alpen in 15 V.Chr. stichtten de Romeinen in Zuid-Duitsland bij de samenvloeiing van de rivieren de Wertach en de Lech de legerplaats en latere provinciehoofdstad Augusta Vindelicum, zo genoemd als eerbetoon aan hun toenmalige keizer Augustus. Dit is nu Augsburg (verkorting van Augustusburg), de op een na oudste stad van Duitsland en de oudste van de deelstaat Beieren.

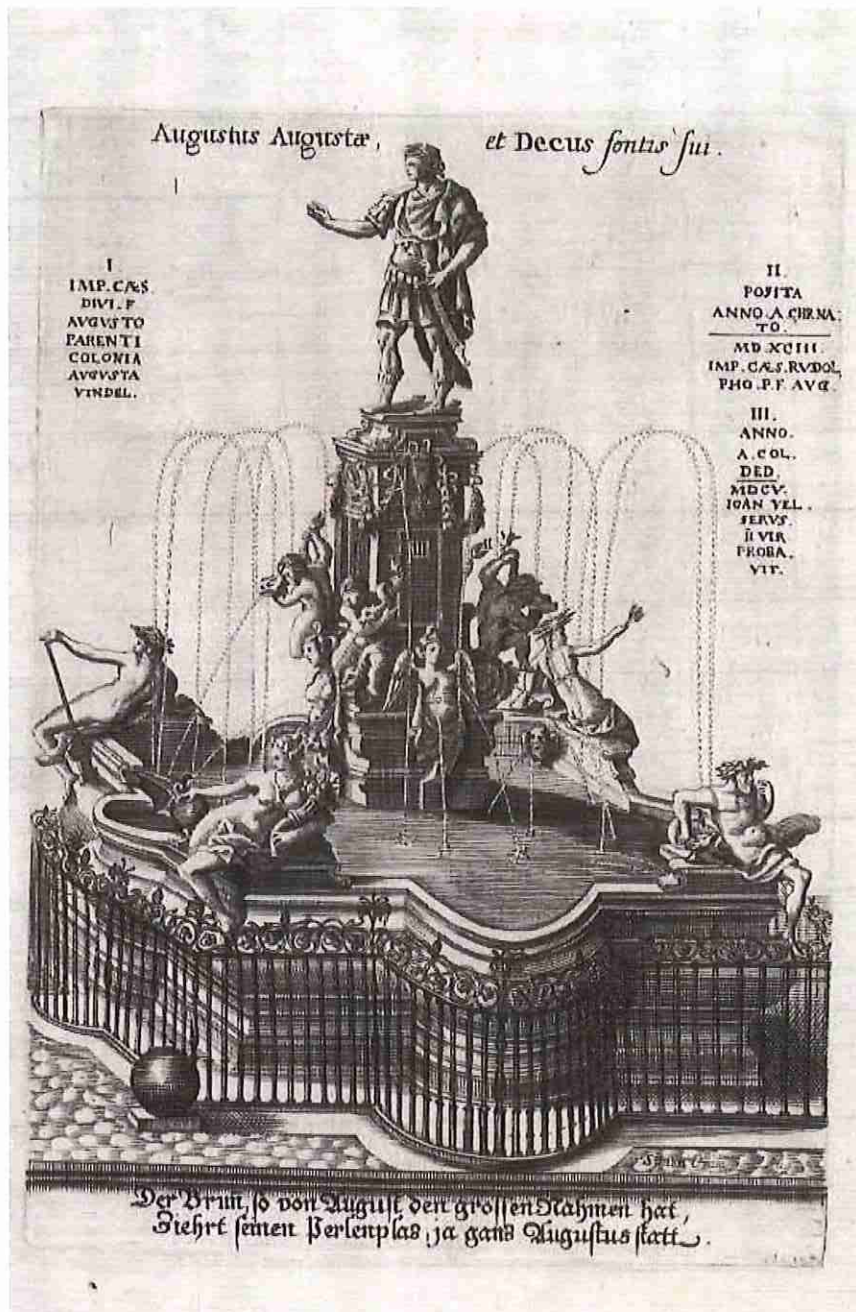
De op deze prent afgebeelde Augustusfontein staat in Augsburg op het stadhuisplein en behoort met de Mercurius- en de Herculesfontein tot de grote bezienswaardigheden. De Augustusfontein, bestaande uit brons en marmer, werd ontworpen door de Nederlandse beeldhouwer Hubert Gerhard. Het bronzen gedeelte werd tussen 1588 tot 1594 gegoten door de stadsgieter Peter Wagner. De beide andere fonteinën dateren van iets later en zijn naar ontwerp van de eveneens Nederlandse beeldhouwer Adriaen de Vries gegoten door de toenmalige Augsburgse stadsgieter Wolfgang Neidhardt.

Over Simon Grimm, de maker van deze prent, is maar weinig bekend. Hij was tussen circa 1660 en 1682 werkzaam in Augsburg. Hij ontleent zijn bekendheid eigenlijk alleen aan zijn serie Augsburgse stadsgezichten, waaronder deze drie fonteinën. Deze serie verscheen rond 1680 onder de titel *Shau-Platz Augsburgischer Gebäu.*

Behalve dit blad uit die serie is ook een blad van de Mercuriusfontein in de collectie van het Amsterdam Museum aanwezig. Beide zijn, net als hiervoor genoemde beeld *Augustus van de Prima Porta*, eveneens afkomstig uit de nalatenschap van het echtpaar Willet-Holthuysen.

Het is niet ondenkbaar, dat dit echtpaar, of eerder vader Holthuysen al, het beeld en de prenten als herinnering aan hun reizen naar Duitsland en Italië hebben meegebracht.

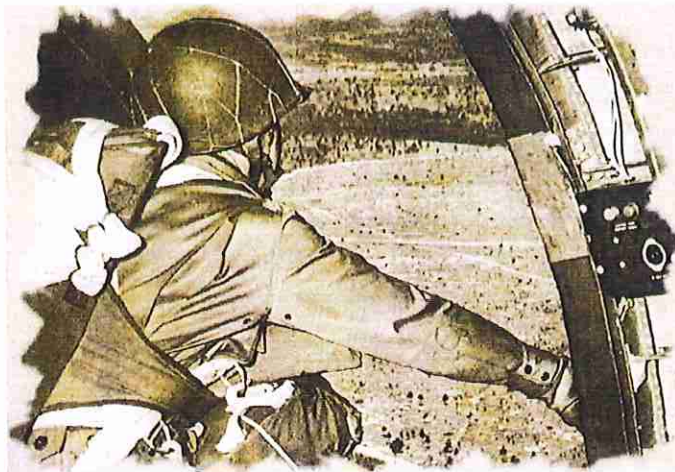
Simon Grimm, *Augustus Augustae et Decus fontis sui*, gravure, 1660-1680.

Collectie Amsterdam Musea, A 59046

Bronvermelding : Historiek
door Nel Klaversma
<http://historiek.net/augustus-de-oogstmaand>

The Paths to Freedom

NIGHTDROP 82ND AIRBORNE DIVISION

De Amerikaanse 82nd Airborne Division kreeg –samen met de 101st Airborne Division– de taak om in de nacht van 5 op 6 juni 1944 de westelijke flank van de invasietroepen, die rond zeven uur op de stranden zouden landen, veilig te stellen. De divisie bestond uit 505th en 508th Parachute Infantry Regiment, met ondersteuning van 325th Glider Infantry Regiment en eenheden als Military police (MP), Medical Battalions en Engineers. Het 504th PIR had zware verliezen in Italië geleden en werd in Engeland achtergehouden. De 82nd Airborne Division stond onder leiding van bekende mannen: General Matthew B. Ridgway als Division Commander en Major-General James M. Gavin als Assistant-Commander. De bijnaam van de divisie is "All Americans" en dat verklaart meteen de letters "AA" op het logo van de Divisie.

Het schiereiland Cotentin werd verdedigd door de 709. Infanterie Division, die half maart 1944 versterking kreeg van de 91. Infanterie Division en het 6. Fallschirmjäger Regiment, dat rond Carentan komt te liggen.

Het 507th en 508th Parachute Infantry Regiment (PIR) hadden de taak om –met ondersteuning van 325th Glider Infantry Regiment (GIR)- de driehoek tussen de rivieren de Mederet en de Douve veilig te stellen. Hiertoe moesten de bruggen en damwegen bij Manoir La Fiére en Chef-du-pont veroverd worden. Bovendien moesten de para's de Duitse aanvoerlijnen afsnijden door bruggen over de rivier de Douve op te blazen bij Pont-l'Abbé en Beuzeville-la-Bastille.

Het 505th Parachute Infantry Regiment moest Ste. Mère-Eglise innemen, als knooppunt van wegen van vitaal belang.

De dropzones voor twee eenheden van 82nd Airborne Division zijn gepland in het stroomgebied van de rivier de Mederet, dat door de Duitsers onder water is gezet. De derde eenheid moet ten noorden van Ste. Mère-Eglise landen. De C-47 Dakota's vliegen rond het schiereiland Cotentin en koersen vanuit het westen op de dropzones af. Door slecht zicht en zwaar afweervuur waren vele Dakota's echter uit koers gebracht. De para's kwamen dan ook wijdverspreid in Normandië terecht. De eerste dagen speelde de strijd zich voornamelijk af rond de bruggen en damwegen bij Manoir La Fiére en Chef-du-pont.

De 82nd Airborne Division heeft in totaal 33 dagen in Normandië gevochten, waarbij ze gekomen zijn tot de lijn tussen St.-Sauveur-la-Vicomte en La Haye-du-Puits. Ze nemen tussen de 35.000 en 40.000 Duitsers gevangen en slagen erin om een stevig bruggenhoofd te vestigen. De divisie betaalde echter een hoge prijs aan doden en gewonden.

Lengte route Nightdrop 82nd Airborne Division : 80 kilometer.

Gebruikte kaarten IGN, Carte de Randonnée (1:25.000) 1311E, 1312E en 1311O.

ROUTE BESCHRIJVING

De route begint bij de afslag Ste. Mère-Eglise van de N13.

1. Kruispunt **recht**door, D974 richting Ste. Mère-Eglise.
2. Y-splitsing rechts aanhouden, D974 richting Ste. Mère-Eglise.
Links op de hoek staat een monument ter nagedachtenis aan 505 PIR van General J.M. Gavin, die het dorp hebben bevrijd.
3. Na ± 500 m rijdt u langs het plein bij de kerk in Ste. Mère-Eglise.
*Ste. Mère-Eglise staat bekend om een 'stick' van 505 PIR, die boven het dorp is gedropt. De meesten kwamen neer op en rond het plein en vonden jammerlijk de dood.
Lees verhaal hiernaast.*
4. Tweede weg **links**, D15 richting Chef-du-Pont.
5. Onder viaduct door.
6. Y-splitsing links aanhouden, D67 Chef-du-Pont.
Vlak na de garage aan uw linkerhand staat een monument voor een van de drie begraafplaatsen, die rond Ste. Mère-Eglise werden ingericht.
7. -I **recht**door.
8. Na ± 300 m, na flauwe bocht, bij 2e huis aan uw rechterhand **rechts**, smal weggetje in, langs bordje Vaulaville.
9. In dorpje met **haakse bocht links** doorgaande weg volgen.
10. Na bebouwing, met rechts een weiland, **links** onverhard pad op, langs bordje op muur met Rue de Vaulaville.
11. Kruising onverharde wegen **recht**door, onverhard pad doorgaand volgen.
12. I- **schuin links**, onverhard pad doorgaand volgen.
13. Einde onverhard pad **rechts**, verharde weg op.
14. T-splitsing met voorrangsweg **rechts**.
15. Over de brug over spoorlijn.
16. Direct na brug **links**.
17. Y-splitsing **recht**door, doorgaande weg volgen.
18. Kruising **recht**door. U rijdt langs melkfabriek.
19. Einde weg, bij watertoren, **links** en **direct rechts**, voorrangsweg op.
20. Einde weg **rechts**, voorrangsweg op, richting Mont-Blanc SAS.
21. U rijdt nu naar de damweg (causeway) van Chef-du-Pont.
22. Na de laatste huizen met hoge heg ervoor aan uw linkerhand, kunt u vóór de brug links parkeren op het parkeerterrein van Mont-Blanc SAS.
23. Vervolg de doorgaande weg over de brug en de damweg van Chef-du-Pont.

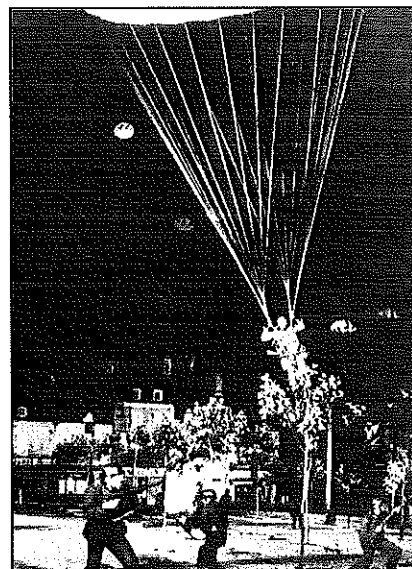
Wordt vervolgd

82ND AIRBORNE DIVISION

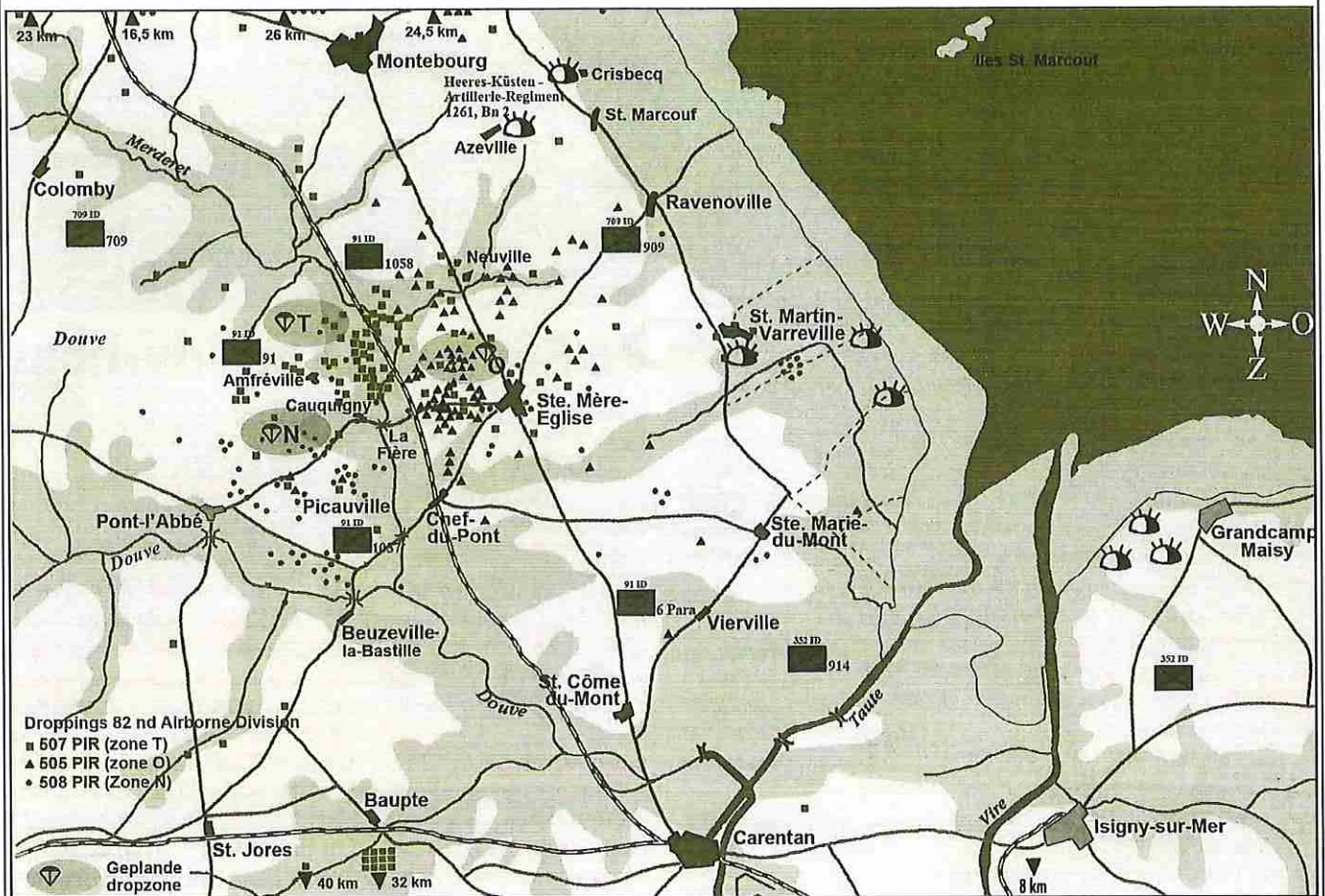
De 82nd Airborne Division (A/B) heeft de taak om op de westelijke flank van het invasiegebied twee vitale damwegen (causeways) en bruggen over de rivier de Mederet te bezetten, ten westen van Ste. Mère-Eglise. Hierdoor kan de 4th Infantry Division, als deze om 07.00 uur op Utah Beach is geland, landinwaarts trekken. Ste. Mère-Eglise –als knooppunt van wegen van vitaal belang– is het derde hoofddoel. Tot slot moeten ze de bruggen over de rivier de Douve, ten zuiden van Ste. Mère-Eglise vernietigen om de aanvoerlijnen van Duitse troepen vanuit Bretagne af te snijden. Twee dropzones (DZ N en T) liggen in het stroomgebied van de rivier de Mederet, dat door de Duitsers onder water is gezet. DZ O ligt ten noorden van Ste. Mère-Eglise.

In de nacht van 5 op 6 juni 1944 landen om 02.00 uur Pathfinders om de dropzones te markeren. Om 03.00 uur springen zo rond de 13.000 para's van 505, 507 en 508 PIR de duisternis tegemoet. Velen komen echter kilometers ver van hun doel terecht (zie kaart hiernaast). Wolken en zwaar afweervuur dwingen de piloten van de Dakota's uit koers.

Tientallen soldaten verdinken door hun zware bepakking in het water, anderen worden direct gedood of gevangengenomen door verspreide groepjes Duitsers. De meeste para's landen in weilanden en dorpen en zijn letterlijk 'de weg kwijt'. Officieren sturen daarom patrouilles uit om verdwaalde paratroopers bij elkaar te brengen om zo de strijd aan te binden met soldaten van de 709. Infanterie Division en de pas in het gebied gearriveerde 91. Infanterie Division.

DE DROPPING BOVEN STE. MÈRE-ÉGLISE

Punt 3 : Midden in de nacht van 5 op 6 juni 1944 worden de bewoners van Ste. Mère-Eglise opgeschrikt door een verdwaalde bom, die op het huis van Monsieur Harion aan het plein valt. Aangespoord door de burgemeester en de klokken in de kerktoeren vormen inwoners een 'emmerbrigade' van de handpomp op het plein naar het brandende huis. Het is niet de enige ramp in het stadje die nacht, want opeens overstemt het gebrom van vliegtuigmotoren het geluid van de klokken. Als de inwoners omhoog kijken, zien ze spookachtige silhouetten uit de hemel vallen. Twee C-47's hebben hun 'stick' pal boven het stadje gedropt. Door het vuur van het brandende huis en lichtspoor munitie van lucht-doelgeschut zijn de para's van 505 PIR een gemakkelijk doelwit voor de Duitsers. Private John M. Steele heeft geluk. Zijn parachute blijft aan de kerktoeren haken. Als hij zich probeert te bevrijden, wordt hij in zijn voet geschoten. Geschrokken doet hij geen verdere poging en doet alsof hij dood is. Hij moet echter toezien hoe al zijn kameraden in de lucht of hangend in de bomen op het plein afgeschoten worden. Twee para's landen zelfs precies in het brandende huis. Twee uur hangt hij aan de toren en wordt dan gevangengenomen. Als het vuur is gedoofd en de laatste para's gevangen zijn genomen, taaien de Duitsers af ... en gaan naar bed !

DE DROPPING BOVEN STE. MÈRE-ÉGLISE

Twee kilometer buiten Ste. Mère-Eglise weet Lieutenant-Colonel Ed(ward) Krause, Commander van 3rd Battalion 505 PIR, binnen een uur na de landing 180 mannen om zich heen te verzamelen. Ook is een dronken Franse boer gevonden, die door de schrik op slag ontnuchtert. Met zijn hulp betreden ze ongemerkt via een holle weg het dorp. Zes kleine eenheden zetten meteen wegversperringen op aan de oost-, west- en noordkant van het stadje. Een lokale inwoner wijst, waar de Duitsers ingekwartierd zijn. Volledig verrast door de plotselinge aanwezigheid van de Amerikanen, worden dertig Duitsers gevangengenomen. Elf vinden de dood. Als Ste. Mère-Eglise om 06.00 uur volledig in Amerikaanse handen is, laat Lt.Col. Krause ook in het zuiden een wegversperring opzetten. Bovendien laat hij een versleten Amerikaanse vlag, die hij al vanaf Sicilië bij zich draagt, op het plein van het stadje hijsen. Al snel komt Lt.Col. Vandervoort met 2nd Battalion 505 PIR Krause versterken.

Om 09.30 uur zetten de Duitsers een tegenaanval in en bestoken ze het stadje de hele dag met mortieren en granaten vanaf de heuvel bij Fauville. Pas in de avond steken de Duitsers de rivier de Mederet over en keert de rust terug in Ste. Mère-Eglise.

Voor hun rol bij de aanval en verdediging van Ste. Mère-Eglise ontvangen Lt.Col. Krause en Lt.Col. Vandervoort het Distinguished Service Cross (DSC).

Lt.Col. Krause

Distinguished Service Cross
(DSC)

Lt.Col. Vandervoort

Wordt vervolgd

Herbegrafenis 7 WO I-soldaten in Ieper

Zeven soldaten uit Eerste Wereldoorlog krijgen laatste rustplaats

“Familie heeft 100 jaar lang op zijn foto gekeken,
vandaag nemen ze afscheid van hem”

“Ik voelde dat ik deze plichtigheid niet mocht missen.” Televisieregisseur Arnout Hauben (46) woonde donderdag in Ieper de herbegrafenis bij van zeven WO I-soldaten die werden opgegraven in Langemark. Hauben was erbij toen archeologen in 2016 de stoffelijke resten van vijf Britten, één Duitser en één Canadees aan de oppervlakte brachten. Samen met familieleden ging hij ook terug naar de vindplaats van de militairen.

Op de New Irish Farm Cemetery, een militaire begraafplaats van de Commonwealth War Graves Commission (CWGC) langs de Briekestraat in Ieper, vond donderdag (30 juni 2022) de herbegrafenis plaats van vijf onbekende Britse soldaten, een onbekende Duitse soldaat en de Canadees Private John Lambert. “De zeven soldaten werden in twee groepjes op enkele meters van elkaar gevonden langs de Melkerijstraat ter hoogte van Milcobel in Langemark”, zegt archeoloog Simon Verdegem. Dat gebeurde in het kader van het archeologisch onderzoek dat de aanleg van een nieuwe gasleiding voorafging. “De soldaten waren aanvankelijk apart begraven, maar artillerievuur gooide alles door elkaar. Het was onmogelijk om te weten te komen welke resten bij wie hoorden. Het is ook daarom dat we de Duitse soldaat hier op deze Britse begraafplaats een laatste rustplaats geven en niet in Langemark.”

Private John Lambert

Nichtje van 99 jaar

Bij de stoffelijke resten vonden de onderzoekers dan wel geen naamplaatjes, ze troffen wel schouderinsignes van verschillende regimenten aan, zoals The Royal Fuseliers, The Royal Iniskilling Fuseliers en de Royal Newfoundland Regiment. “Bij de Newfoundlanders was het aantal vermisten beperkter en intensief onderzoek leidde tot een naam: John Lambert.” Met een DNA-staal van een 99-jarige oude dochter van een zus van Lambert, kon de identiteit met zekerheid worden bevestigd.

Bij de plechtigheid in Ieper waren familieleden van de soldaat aanwezig.

John Lambert werd geboren op 10 juli 1900 in Saint-John's, in het uiterste oosten van Newfoundland in Canada. Op 16-jarige leeftijd trok hij naar het leger en loog daarbij over zijn leeftijd. In Schotland lijfde het 2de bataljon van The Newfoundlander Regiment de jongeman in. In de regimentsboeken staat dat Private John Lambert stierf aan zijn verwondingen, opgelopen tijdens de Slag om Langemark. John Lambert was toen 17 jaar oud.

‘Ten oorlog special’

Een aandachtige toeschouwer van de plechtigheid in Ieper was Arnout Hauben. De televisiemaker was er namelijk bij toen de archeologen de stoffelijke resten van John Lambert aantroffen. Op dat moment was Hauben bezig met het draaien van ‘Ten oorlog special: onder Vlaamse velden.’

“Ik herinner mij nog goed toen we in 2016 de stoffelijke resten van deze mensen vonden”, zegt Hauben. “Het was de laatste dag van de opgravingen en het regende pijpenstelen. Er kwamen zelf pompen aan te pas. De avond daarvoor hadden we nog een soort afscheidsfeestje gehouden met de archeologen, maar we wisten dat er nog resten lagen. Iedereen werkte toen samen om die laatste groep soldaten uit de sleuf te halen.”

Televisiemaker Arnout Hauben samen met archeologen Simon Verdegem en Maarten Bracke in gesprek met een familielid van Private John Lambert.

Intens

“Ik had nooit kunnen denken dat zoveel jaar later een telefoontje zou komen van de andere kant van de wereld met het nieuws dat er een naam was gevonden van een van die gesneuvelden”, aldus de documaker. “Het is precies een verhaal dat nooit stopt. Ik had zo het gevoel dat ik hier moest zijn vandaag. Zo’n dienst is heel mooi. Ik stond hier al eens bij een herbegravenis van een soldaat uit Nieuw-Zeeland en nu voor iemand uit Newfoundland. Met al dat groot respect en al die mensen die zich rond het graf verzamelen, dit maakt zo’n begraafplaats levend. Die mensen hebben 100 jaar lang op de foto van die soldaat gekeken en vandaag nemen ze, hier in Ieper, afscheid van hun familielid. Voor hen is het een enorm intens moment, je voelt dat als je ermee praat.” In de namiddag ging Hauben nog samen met de familie van John Lambert naar de plek waar de resten van de jonge Canadees werden gevonden. “Ik had eigenlijk geen plannen om dit in een televisieprogramma te verwerken, maar ik ben toch blij dat ik mijn cameraploeg meebracht. Dit is zo’n ongelooflijke gebeurtenis.”

Bronvermelding : Christophe Maertens
Het Laatste Nieuws, Kortrijk-Ieper, vrijdag 01 juli 2022

De Grootte Oorlog

X X X I I .

Te Antwerpen.

Ons leger was dus onder de muren van Antwerpen. Er was eenige somberheid bij de troepen.

“Het eenvoudig oordeel der troepen”, schrijft kommandant Willy Breton, “kon slechts dit ééne besluit vormen : “Vermits men terugtrekt, is de vijand al te sterk en zijn wij niet tegen hem opgewassen.” Sommigen vroegen zich wel wat moedeloos af : “Hoe gaat dit alles eindigen ?”

Wij kunnen hier nog een zeer begrijpelijke reden aanhalen voor het neerslachtig gevoel dier eerste dagen.

Hoeveel soldaten gedachten hun gezin, dat in 't reeds door den vijand bezet gebied achterbleef ? Plots was alle verbinding met de geliefden afgesneden. Geen post, geen nieuws meer ! Een vijandelijke linie lag tusschen het leger en huis.

Zoo was het voor een groot deel van Midden-België en voor het Zuiden. En men wist, hoe de Duitschers in sommige gewesten opraden.

Langs een anderen kant had voor velen de vage onrust der vorige dagen plaats gemaakt voor een veiliger gevoel. Men was binnen den vestinggordel immers, en men waande Antwerpen onneembaar.

De stad zelf werd nu als een militairen bijenkorf. Het wemelde ion de straten van soldaten. Gansche dagen en nachten dreunden wagens en stormden auto's heen en weer. Vele gebouwen, scholen en bijzondere huizen waren tot ambulancies ingericht.

De Koninklijke familie en de regeering bevonden zich binnen de muren der stad. In het Atheneum was ministerraad gehouden. Hier en daar had men haastig bureelen ingericht.

De Koningin en hare kinderen bewoonden het koninklijk paleis, op de Meir, waarvoor nu schildwachten en gendarmen patroeljeerden.

Haastig werd er gewerkt, om Antwerpen nog meer in staat van verdediging te stellen. Men moest loopgraven maken ; hoeven, huizen, villa's, prachtige dreven werden in de omgeving der stad neergelegd, om het geschut der forten ruimte te schenken.

Dat was al dadelijk een oorlogsvisioen om de stede der Sinjoren.

Boertjes, in Waasland of aan den zoom der Kempen, verhuisden met hun meubeltjes en vee. Met tranen in de oogen zagen ze hun hoeve vernielen. De met fruit beladen boomen vielen zuchtend en krakend onder de bijl. Één slag, en de dynamiet deed de woning, den stal, het schuurtje instorten, of de vlammen verteerden het gedoetje.

Hier en daar, zooals te St. Job, te 's Gravenwezel, te Oelegem, te Schilde, te Mortsel, enz... verdween de torensplits, die altijd zoo vreedzaam, boven het loover

uit, de rustige wandelaars had gelokt.

Een ringspoorweg verbond de forten, en zuchtende, proestende lokomotieven verstoorden met hun last van rammelende wagens de poëzie der bosschen.

Maar hoeveel bosschen zelve waren ten vure gedoemd. 's Avonds en 's nachts zag men de reusachtige vlammen tegen den hemel oplaaien.

Die forten... ze hadden ons altijd romantische plekjes toegeschenen, iets uit lang vervlogen dagen, die aan alles, behalve aan strijd, deden denken.

Een oude soldaat zat geduldig in de met kroos bedekte veste te hengelen. Brem en kruid wies welig op de flanken.

En wie dacht er ooit aan hetgeen er daarbinnen leefde ? De krijgsbaan scheen slechts aangelegd voor blijmoedige fietsers, die tevreden waren over den effen weg.

Oorlog ! Dat was iets uit de geschiedenis. Niemand stelde zich de barbaarsche gewoonte voor als nog mogelijk in onzen tijd !

Maar ziet ! Plotseling ontwaakten die forten uit hun sluimer, en al zwegen hun muilen nog, toch bleken de verdedigingswerken almachtig, en om hen moest 't natuurschap en 't eigendom van heeren en boeren wijken.

Daar lagen de statige boomen van dreven en lanen, met 't blanke hout tusschen de schors als gruwelijke wonden. Soldaten sjouwden wagens, kisten, geschut dwars door parken en bloembedden. Loopgraven doorsneden de erven van kasteelen en villa's.

Antwerpen bereidde zich voor op een worsteling, waarvoor alles wijken moest.

't Land was in nood. Waar levens niet verschoond bleven, kon men geen eigendommen ontzien. Er gold nu slechts één belang : de verdediging.

Te Antwerpen was men, evenals overal elders, zeer optimistisch geweest. Men hoorde goede tijdingen. Terwijl men hier de Duitschers, die uit eigen beweging niet vertrokken waren — en er hebben er veel in de Scheldestad gewoond — samenbracht en uitwees, versloegen onze troepen den vijand bij Luik. Zoo geloofde men.

Maar de stemming kreeg een heele deuk, toen de regeering overkwam, en Brussel bezet zou worden. Wel liep er onmiddellijk een blij gerucht : de Duitschers waren bij Leuven verslagen en Brussel ademde weer vrij ! Maar die geruchten moesten natuurlijk op een teleurstelling uitdraaien.

Toch scheen het moeilijk de praatjes prijs te geven, dat de vijanden zich overgaven voor een stuk brood ; dat de Russen op weg waren naar Berlijn ; dat de revolutie gromde, en de keizer al bang was voor zijn eigen volk, enz...

Daar trok het leger onder de muren der stad terug. Men begon den toestand toch al ernstiger in te zien.

Maar het vertrouwen in de veste zelve bleef onge-

schokt. Nooit kon Antwerpen vallen ! Men sprak met geestdrift van de prikkeldraadversperringen, van al de verdedigingsinstellingen. Men stelde zelfs overstromingen voor. En dan de forten !

Antwerpen kreeg vele bezoekers in die dagen. De ouders, de zusters en broeders, de verloofden uit Vlaanderen, en zelfs uit Brussel en bezet Wallonië, wisten nog te ontsnappen, kwamen hun soldaten linnen, voedsel, vruchten, tabak en vooral de liefde van hun hart brengen !

't Hart van 't volk was bij het leger.

"Ga eens naar Antwerpen !", klonk het ginder in de gezinnen, waaruit een landverdediger vertrokken was. "Ga eens naar onze jongen !"

En de sappigste peren werden geplukt, 't beste stuk van de hesp gesneden, de verschte eieren verzameld, het frisch linnen ingepakt. En men vertrok !

De treinen van Gent naar 't Vlaamsch Hoofd zaten altijd bomvol. Uren zat men in de enge, heete waggons opeengepakt, of stond men recht. En aan de Schelde was het dikwijls een lang zoeken naar het kantonnement, een sleuren der pakken door zonnebrand en over eentonige wegen, van Beveren naar Capellen, van Temsche naar Lier, van Waalhem naar Wynegem.

"Hij is veranderd van plaats !" klonk het dan, en met nieuwen moed dwaalde men weer verder.

Moederkens brachten kinderkens mee, omdat vader er zoo naar verlangde. Menig aandoenlijk tooneel hebben we in die dagen rond Antwerpen gezien.

Hoe sterk voelde men nu den band aan huis !

En die bezoekers keerden dan terug naar hun streek en vertelden alles wat ze hadden gezien, hoe Antwerpen werd verdedigd en beschermd en nooit kon genomen worden.

Wat wisten wij ook van een oorlog af, en dan ook van een modernen oorlog ? Als deskundigen zelfs bedreven werden in hun optimisme, hoe zou de leek dan niet naïef geweest zijn ?

Maar met al dat bezoek hadden ook de spionnen vrij spel. Men deed wel huiszoekingen, leidde verdachte mannen op, klom zelfs op daken omdat de een of de ander een geheimzinnig licht gezien, een mysterieus geronk had gehoord. Een vreemde kleur van jas, een klak die wat Duitsch leek, een dwaze vraag, het was genoeg, niet alleen om door een burgerwacht, een agent of zelfs een boy-scout opgeleid te worden, doch om een flink pak slaag te krijgen van heetgebakerde vaderlanders.

Later is het gebleken, dat de echte spionnen hun slag sloegen, zonder zich te laten grijpen, al werd er nu en dan wel een ware gepakt. Op 't fort Ste. Marie heeft men er een gefusilleerd, een Duitscher, die tot taak had de kust in 't oog te houden, om na te gaan of er ook Engelschen landden.

't Was een kerel met durf, wij moeten het toegeven. De bewijzen getuigden tegen hem, en hij bekende. Voor zijn laatste oogenblikken schreef hij naar zijn gezin. Hij kreeg geestelijke hulp van den later zoo berucht geworden Domela Nieuwenhuis (van Gent), die hem in zijn dagboek als een held beschreef !

Die Duitscher kwam een vreedzaam volk verra-

den, welk gastvrijheid hij vroeger misschien genoten had.

Om die spionage tegen te gaan, nam de militaire overheid maatregelen tegen het druk bezoek aan Antwerpen. Passen werden geëischt en menig familielid moest voortaan te Nieuwekerke-Waas rechtsomkeer maken.

De menschen begrepen de bedoeling van die bevelen niet altijd, en kwamen op tegen wat ze noemden de onbarmhartigheid der "hooge koppen", die nog niet wilden toelaten de soldaten te bezoeken en hen van 't noodige te voorzien.

De veranderingen wisselden zich dikwijls af, en eigenlijk wist men nooit recht, hoe men Antwerpen betreden of verlaten mocht.

't Gebeurde dat menschen der omliggende dorpen, die naar huis wilden gaan, urenlang aan 't bureel der Kipdorpsvest stonden te wachten, om een "stempel" op hun pas te bekomen.

Eensklaps klonk het : "Er is geen stempel meer noodig !" De menigte rende naar de Middenstatie om te vertrekken. Maar daar weigerden gendarmen den toegang tot de loketten, omdat de reizigers den bewusten "stempel" niet bezaten.

"'t Is niet meer noodig !" riep men op beslisten toon.

"Wij hebben onze orders !" klonk het terug.

Zoo werd men heen en weer gestuurd. Maar de echte spionnen hadden alle mogelijke passen en stemfels, want Duitschland was in het vak van bespieding geheel thuis.

Zoo bereidde Antwerpen zich op een belegering voor. Maar alvorens de vijand de veste aantasten zou, deed het leger eenige uitvallen.

X X X I I I .

In het land van Charleroi.

Op Vrijdag, 21 Augustus drongen een 25-tal ruiters Charleroi binnen.

De burgers hielden hen voor Engelschen en juichten ze toe.

Maar de Fransche soldaten herkenden de vijanden en namen ze onder vuur. De Duitschers vluchtten terug, met achterlating van eenige gewonden en dooden.

's Namiddags verscheen een taube boven de stad.

Dit waren de voorboden dus der nadering van den vijand.

Om 6 ure 's avonds werd de burgerwacht ontbonden.

In den nacht zag men den rossen brandgloed, want de vijand had weer den rooden haan doen kraaien, ditmaal te Gosselies, Lodelinsart en Jumet.

Groote massa's troepen verzamelden zich ten Noorden der stad. 's Zaterdag's morgens, omstreeks half-negen, vielen eenige granaten in de stad, meestal in de nabijheid der Zuidstatie.

De Duitschers rukten aan en weldra werd er gevochten, ofschoon de Franschen niet lang tegenstand boden. Zij trokken zich terug.

De Duitschers stichtten nu ook brand te Charleroi, en wel in de rue du Grand-Central, en op den boulevard Audent ; 160 woningen stonden weldra in lichte laaie. Ofschoon de Franschen de stad verlaten hadden, bleven de Duitschers schieten, nog uren lang.

Het officieel verslag meldt :

“Op het grondgebied van de stad Charleroi zijn 160 huizen afgebrand, rue du Grand-Central, route de Mons en boulevard Audent, de schoonste straten van de stad.

Het afbranden is stelselmatig, op bevel van Duitse officieren gebeurd.

Inwoners van de stad, o.a. Drs. Coton en Ponthière—deze laatste droeg den armband van het Roode Kruis—zijn door de troepen medegenomen en gedwongen voor hen uit te gaan.

Een veertigtal inwoners zijn omgekomen. Sommigen zijn levend verbrand in hunne huizen of verstikt in de kelders, waar zij zich verschild hadden. Anderen zijn neergeschoten, terwijl zij trachtten uit hun brandende huizen te ontsnappen.”

‘s Zondags—den morgen van den massa-aanval—trokken de Duitschers ten Zuiden van Charleroi over de Samber en verdeelden zich in twee kolonnen. Een volgde den weg van Beaumont en een andere dien van Couillet-Philippeville.

Tusschen Bomerée en Gozée, tusschen Samber en Maas dus, bestookten de Franschen deze troepen, om den terugtocht hunner legers te dekken, en brachten den vijand nog zware verliezen toe.

Een ander korps richtte zich uit Anderlues naar Thuin, waar het eveneens op de Franschen botste.

Op het belfort wapperde de Belgische vlag. De vijand schoot er een granaat heen en beschadigde den ouden toren.

Weer andere troepen rukten uit Lobbes op. De Franschen weken en lieten 20 dooden en 10 gevangenen achter. Deze gevangenen werden met burgers, waarvan er een de Duitse moordwoede ten offer viel, in de oude Romaansche kerk opgesloten.

Ook aan de andere zijde van Charleroi ontbrandde de strijd.

Te Aiseau was deze zeer hevig. De Duitschers dreven burgers voor hun rangen en fusilleerden er enkelen. Ze maakten ook Fransche gewonden af. Vier dagen lang lieten ze hun gesneuvelde tegenstanders op de velden en wegen liggen, opdat de volgende troepen de lijken zouden zien. Vele dooden werden beroofd. Eindelijk mochten de burgers hen ter aarde bestellen.

Dien Zaterdag, 22 Augustus kwamen de Duitschers ook te Monceau-sur-Sambre. De voorhoede, uit uhlanen bestaande, werd door Fransche soldaten aangevallen. Een zestigtal uhlanen werden gewond en naar Courcelles gevoerd.

Nieuwe troepen rukten aan, en natuurlijk beschuldigden zij de bevolking op hun troepen geschoten te hebben.

En ‘t gevolg ? Het officieel verslag klaagt het zoo

treffend aan :

“De gemeente Monceau-sur-Sambre is verwoest op 22 Augustus 1914.

251 huizen zijn ten gronde afgebrand; 62 zijn er geplunderd. Hier, zooals overal elders, werd de brandstichting stelselmatig verricht. Een groep soldaten sloeg deuren en vensters in, anderen kwamen achter hen en wierpen ontvlambare stoffen binnen de huizen, pastillen, granaten, petroleum of naphtha.

12 inwoners van Monceau-sur-Sambre werden doodgeschoten ; 28 zijn er vermoord, terwijl ze hun huizen verlieten ; 30 andere personen liepen wonden op, waaraan zij later zijn bezweken. Den 4n November 1914 waren er 70 menschen van beiderlei kunne en van elken leeftijd omgekomen.

Noch vrouwen, noch kinderen, noch ouden van dagen zijn gespaard gebleven. Het gezin Gerard, bestaande uit vader, beambte bij de Staatsspoorwegen, moeder en een kind van 8 jaar, is afgemaakt ; de vrouw werd op den koer van haar huis van dichtbij doodgeschoten. De vader was, met zijn jongen aan de hand, naar den tuin gevlucht ; beide werden door een Duitsch soldaat opgemerkt en met gewerschoten gedood.

Een oude man, 77 jaar oud, werd gedood, toen hij uit zijn brandend huis kwam.”

En van zoovele kanten hoorde men verhalen van wreedheden.

Zoo meldt het officieel verslag nog :

“De gemeente Gougnies (683 inwoners) ligt aan het Oostelijk uiteinde der provincie Henegouwen, en is verwoest geworden den 23en Augustus 1914, tijdens den slag aan de Samber.

Te Gougnies werd niet gevochten. De eerste troepen waren er rustig doorgetrokken. Tegen den avond van Zondag 23 Augustus staken de Duitschers verschillende plaatsen van het dorp in brand, onder voorwendsel, dat door de burgerbevolking op hun troepen was geschoten. Zeventien huizen werden vernield, waaronder een dat door den heer Piret, provinciaal raadslid, van Henegouwen, tot ambulance was ingericht. Tien Fransche soldaten, welke in de ambulance verpleegd werden, zijn er levend verbrand.

Ondanks zijn hoogen leeftijd, werd de heer Piret meegevoerd en twee dagen daarna te Le Roux doodgeschoten. Twee andere inwoners van Gougnies, de 83-jarige heer Thiry en de 56-jarige heer Grégoire, werden insgelijks gefusilleerd.”

We kunnen niet alle feiten aanhalen.

Deze wreedheden geschieden dus bij het oversteken van de Samber. De Duitschers waren woedend over den tegenstand en wreekten zulks op de weerlooze bevolking, terwijl ze dan tevens hun stelsel van schrikjaging konden toepassen.

Al vechtend trokken de Franschen dus terug, en Tusschen-Samber-en-Maas moest daar zwaar voor boeten.

Wordt vervolgd